

STANDARDS IN VOCATIONAL EDUCATION AND VOCATIONAL TEACHER EDUCATION IN AUSTRIA

Стандарти в професійній освіті та підготовці викладачів ПТО в Австрії

Erasmus+ Project (PAGOSTE)

Staff Training, 21-22.09.2021 /
Тренінг, 21-22 вересня 2021

ao. Univ. Prof. Dr. Richard Fortmüller / *Професор, доктор Ріхард Фортмюлер*
Rosanna Steininger, MSc / *Розанна Штайнінгер, MSc*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Disclaimer

The number of the project “New mechanisms of partnership-based governance and standardization of vocational teacher education in Ukraine” (PAGOSTE) is 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP.

This project has been funded with support from the European Commission.

The European Commission's support for the production of the content of the website does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Номер проекту «Нові механізми управління на основі партнерства та стандартизації підготовки викладачів професійної освіти в Україні» (PAGOSTE) : 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP

Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії.

Підтримка з боку Європейської Комісії в підготовці цього повідомлення [публікації] не означає схвалення його змісту, який відображає думку лише його авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому

Website: <https://pagoste.eu>

Agenda / Зміст

1

Standards in **vocational education** in Austria /

Стандарти у професійній освіті в Австрії

2

Standards in **vocational teacher education** in Austria/

Стандарти у професійній підготовці викладачів ПТО в Австрії

3

Time for Questions and Discussion /

Час для питань та відповідей

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Day 1: Standards in vocational education in Austria / *Стандарти в професійній освіті та підготовці викладачів ПТО в Австрії*

WU

WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

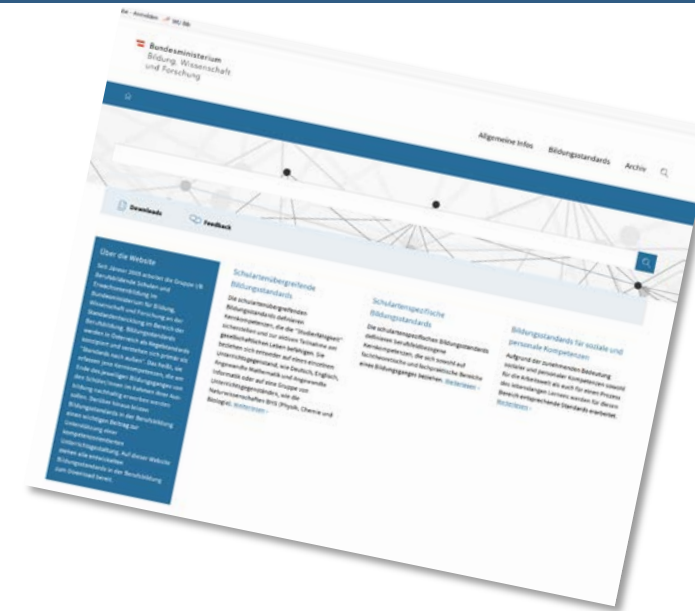
- **Vorbildung:** / *Попередня підготовка*
 - in Österreich startet die berufliche Bildung in der Sekundarstufe II /
*В Австрії професійне навчання та підготовка починається на рівні середньої освіти
(вищої середньої освіти)*
 - als Vorbildung kommt eine Mittelschule oder ein Gymnasium (Unterstufe) in Frage /
*У якості попередньої підготовки може слугувати середня школа або гімназія
(нижчий рівень)*

- **Varianten der Berufsbildenden Schulen: / Варіанти професійних шкіл (закладів освіти)**
 - **Polytechnischer Lehrgang** (einjähriger Vorbereitungslehrgang auf das duale System) / **Політехнічний курс** (однорічний підготовчий курс до дуальної освіти)
 - **Berufsschulen** (2-4-jährig): Teilzeitschulen in Verbindung mit einer betrieblichen Ausbildung im dualen System / **Професійні школи** (2-4-х річні): Школи неповного денного навчання у зв'язку з навчанням на виробництві в рамках дуальної освіти (є частиною дуальної освіти Австрії)
 - **Berufsbildende mittlere Schulen** (2-3 jährig): Vorbereitung auf einen Beruf im mittleren Qualifikationssegment / **Школи середньої професійної освіти** (2-3-річні): підготовка до професії середнього рівня кваліфікації
 - **Berufsbildende höhere Schulen** (5-jährig): Berufsausbildung für einen höheren Beruf sowie volle Studierfähigkeit (Diplom- & Reifeprüfung) / **Коледжі вищої професійної освіти** (5-річні): професійна підготовка до професії вищої кваліфікації, а також освітня кваліфікація для отримання вищої освіти (диплом- і атестат про повну середню освіту)

Reformprojekt des Bildungsministeriums ab 2005 /
Проект реформ міністерства освіти з 2005 року

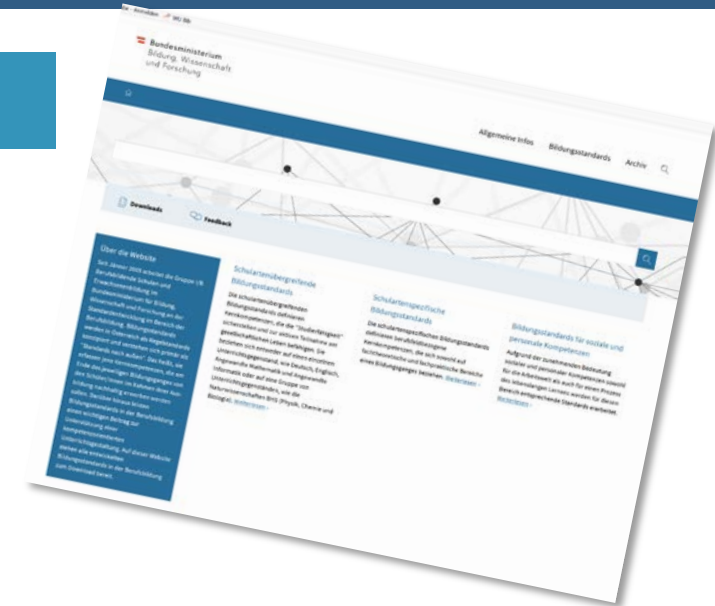
• **Ziele der Reform / Цілі реформи**

- Konsequente Umsetzung von **Kompetenzorientierung** (berufliche Handlungskompetenz) / *Поступове впровадження **компетентнісно-орієнтованого підходу** (професійна діяльнісна компетентність)*
- Entwicklung von der Input- zur **Outputorientierung** im Bildungssystem (Vergleichbarkeit von Abschlüssen) / *Розвиток орієнтації на **внесок-результат** у системі освіти (порівнюваність кваліфікацій)*
- **Sicherung einheitlicher Standards** an Schnittstellen / ***Забезпечення єдиних стандартів***
- Schulisches **Qualitätsmanagement** / ***Управління якістю шкільної освіти***

Entwicklung der Bildungsstandards: / Розробка освітніх стандартів:

- **Arbeitsgruppen** bestehend aus / **Робочі групи** складаються з:
 - Expert/inn/en aus den Bereichen berufsbildendes Schulwesen, Fachdidaktik und der Fachwissenschaft / експертів з галузі закладів професійної освіти, фаху та фахової дидактики,
 - Mitgliedern der Sektion Berufsbildendes Schulwesen, Erwachsenenbildung und Schulaufsicht geleitet / очолюються членами секції професійної освіти, освіти дорослих та шкільного моніторингу
 - Wissenschaftliche Begleitung durch Universitäten (laufende Evaluation) / та науково супроводжуються університетами (постійне оцінювання)

Was sind Bildungsstandards? / Що таке освітні стандарти

- Bildungsstandards legen die Kernkompetenzen fest, die von allen Schüler/inne/n erworben werden sollen /

*Освітні стандарти визначають основні компетентності, які повинні
набути всі учні*

- Definieren Kompetenzen, die an bestimmten Schnittstellen vorliegen müssen /

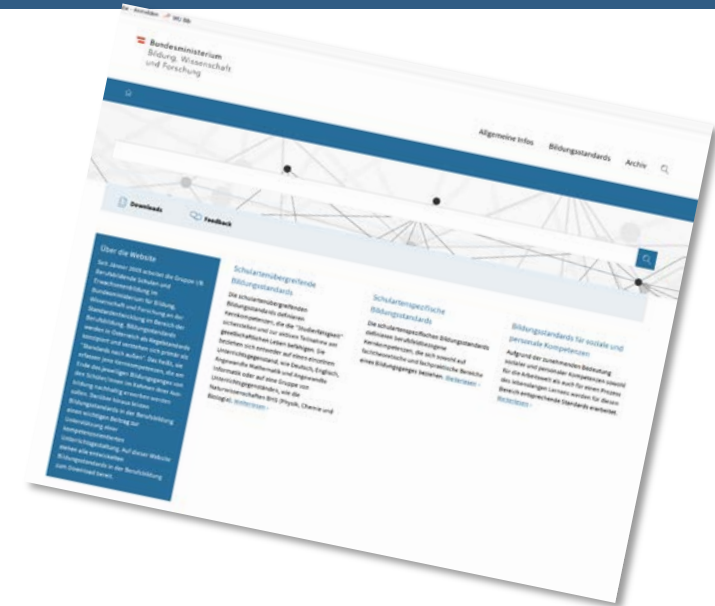
*визначають компетентності, які обов'язково повинні бути на певних
рівнях взаємодії*

- Formulierung als: „Can-Do-Statements“ /

формулювання як «Можу зробити»

- Gliederung nach Schultypen und Unterrichtsfächern /

поділ на типи закладів освіти та типи предметів

Rechtliche Grundlagen / *Правові основи*

Lehrpläne / *Навчальні плани*

- Rahmenvorgabe durch Schulorganisationsgesetz / *рамки визначенні законом про організацію шкіл*
- ca. alle 10 Jahre neue Fassung/Anpassung der Lehrpläne / *приблизно кожні 10 років оновлення навчальних планів*

Regelungsbereich / *Галузь регулювання*

- Vorgaben zu den Unterrichtsinhalten und den Kompetenzniveaus für den laufenden Unterricht pro Jahrgang / *вимоги до змісту навчання і рівнів компетентності для відповідного предмету і відповідного року*

Bildungsstandards / *Освітні стандарти*

- Definition basierend auf dem aktuellen Lehrplan / *визначення базується на поточному навчальному плані*
- Regelmäßige Prüfung auf Aktualität / *постійна перевірка щодо актуальності*

Regelungsbereich / *Галузь регулювання*

- Vorgaben zu angestrebten Kompetenzen am Ende einer Ausbildung (Abschlussqualifikation) / *вимоги до компетентностей, які мають набутись до кінця підготовки (навчання)*

Wie werden Kompetenzen definiert?

„die bei Individuen verfügbaren oder durch sie erlernbaren kognitiven Fähigkeiten und Fertigkeiten, um bestimmte Probleme zu lösen sowie die damit verbundene motivationalen und sozialen Bereitschaften und Fähigkeiten, um die Problemlösung in variablen Situationen erfolgreich und verantwortungsvoll nutzen zu können (Weinert 2001)

/Яке визначення компетентностей?

„Під компетентностями слід розуміти притаманні або набуті індивідами в ході навчання когнітивні здібності і навички вирішувати певні проблеми, а також пов'язані з ними мотиваційну та соціальну і вольову готовність та здатність успішно й відповідально використовувати вирішення проблем у варіативних ситуаціях.“

Auf welche Arten von Kompetenzen beziehen sich die Bildungsstandards: /

Яких типів компетентностей стосуються освітні стандарти:

- Allgemeinbildende Kernkompetenzen / *Загальноосвітні компетентності*
- Berufsbezogene Kernkompetenzen / *Професійні (фахові) компетентності*
- Soziale und personale Kernkompetenzen / *Соціальні та особистісні компетентності*

Die Festlegung von Bildungsstandards zu **allgemeinbildenden**
Kernkompetenzen soll / **Визначення освітніх стандартів для**
загальноосвітніх ключових компетентностей має

- die Studierfähigkeit von Absolvent/innen höherer Schulen sicherstellen /
забезпечити можливість (здатність) до навчання випускників вищих шкіл
- die Befähigung zur aktiven Teilnahme am gesellschaftlichen Leben gewährleisten /
забезпечити здатність активно брати участь у суспільному житті

Die Formulierung von Bildungsstandards zu **sozialen und personalen Kernkompetenzen** soll: /

Формулювання освітніх стандартів для соціальних та особистісних ключових компетентностей повинно:

- der großen Bedeutung von Personal- und Sozialkompetenzen in der Arbeitswelt Rechnung tragen / *враховувати велике значення особистісних та соціальних компетентностей у світі праці*
- zur Förderung des lebenslangen Lernens beitragen / *сприяти популяризації навчання протягом усього життя*

**Bildungsstandards für berufsbezogene Kernkompetenzen sind Vorgaben für
den berufsbildenden Unterricht/**

***Стандарти освіти для професійних компетентностей є орієнтирами для
професійного навчання /***

- in den fachtheoretischen Unterrichtsgegenständen / *у теоретичних фахових предметах*
- in den fachpraktischen Gegenstandsbereichen / *у практичних фахових предметах*

Beispiele für Bildungsstandards zu allgemeinbildenden Kernkompetenzen / Приклади освітніх стандартів для загальноосвітніх ключових компетентностей

- Deutsch: Sprache situationsangemessen, partnergerecht, sozial verantwortlich gebrauchen können
- *німецька мова: уміти використовувати відповідну ситуації, співрозмовнику та соціально відповідальну мову*
- Geografie: Grundfreiheiten der Europäischen Union erklären können
- *географія: уміти пояснити основні свободи Європейського Союзу*

Beispiele für Bildungsstandards für berufsbezogene Kernkompetenzen/

Приклади освітніх стандартів для професійних ключових компетентностей

- Kostenrechnung: Deckungsbeiträge ermitteln und deren Bedeutung für unternehmerische Entscheidungen beurteilen können
- Office Management: Daten eingeben und bearbeiten, formatieren und drucken können
- *облік витрат: уміти визначити суми покриття витрат (маржу) та можливість оцінити їх важливість для прийняття бізнес -рішень*
- *офіс менеджмент: уміти вносити та редагувати данні, форматувати та друкувати їх*

Beispiele für Bildungsstandards zu sozialen und personalen Kernkompetenzen/

Приклади освітніх стандартів для соціальних та ключових ключових компетентностей

- auf die Bedürfnisse anderer adäquat reagieren können
- *вміти адекватно реагувати на потреби інших*
- mit Frustration und Misserfolgen konstruktiv umgehen können
- *вміти конструктивно впоратися з розчаруванням та невдачами*

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

Link zu Bildungsstandards im Bereich der kaufmännischen Schulen: / Посилання на освітні стандарти у галузі комерційних професійних шкіл:

<https://www.bildungsstandards.berufsbildendeschulen.at/bildungsstandards/schulartenspezifisch/kaufmaennische-schulen>

 Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

Allgemeine Infos Bildungsstandards Archiv

» Bildungsstandards » Schulartenspezifische Bildungsstandards » Bildungsstandards im Bereich der kaufmännischen Schulen

Kompetenzmodelle

Schulartenübergreifende
Bildungsstandards

Schulartenspezifische Bildungsstandards

Technische, gewerbliche und
kunstgewerbliche Schulen

Kaufmännische Schulen

Humanberufliche Schulen

BAfEP/BASOP

Land- und forstwirtschaftlich
höhere Schulen

Land- und forstwirtschaftliche
mittlere Schulen

Bildungsstandards für soziale und
personale Kompetenzen

Bildungsstandards im Bereich der kaufmännischen Schulen

Angewandte Naturwissenschaften und Warenlehre (HAS)

 Broschüre

Business Behavior (HAK)

 Broschüre

 Kompetenzmodell und Unterrichtsbeispiele

Controlling, Wirtschaftspraxis und Steuern LP 2014 (HAK)

 Broschüre

 Kompetenzmodell und Unterrichtsbeispiele

Elementary Business English (HAS)

 Broschüre

 Evaluierungskurzbericht

 Kompetenzmodell und Unterrichtsbeispiele

Для перекладу можна скористатись автоматичних перекладачем DeepL
<https://www.deepl.com/en/translato>

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

LEHREN
LERNEN

WIRTSCHAFTS
PÄDAGOGIK WIEN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

Kompetenzmodelle / Модель компетентностей

- Als systematische Darstellung wurde für jeden Unterrichtsgegenstand/Fachbereich ein Kompetenzmodell entwickelt. /
Для систематичного відображення для кожного предмета/предметної області розроблена модель компетентностей
- Diese Modelle ermöglichen die Übersetzung abstrakter Bildungsziele in konkrete Unterrichtsziele und setzen sich aus zwei Dimensionen zusammen: /
Ці модель дозволяють перетворити абстрактні освітніх цілі у конкретні навчальні цілі заняття та складаються з двох вимірів

Inhaltsdimension / Змістовий вимір

- Kernthemen der Ausbildung
- Beispiele für den Unterricht
- *ключові теми для навчання*
- *прикладі для заняття*

Handlungsdimension / Діяльнісний вимір

- Lernzieltaxonomie
- Zuordnung zu Zielkategorien
- *таксономія навчальних цілей*
- *визначення цільової категорії*

Beispiel:
Entrepreneurship und Management HAK
Приклад:
Підприємництво та менеджмент

- Bildungsstandards „Entrepreneurship und Management“ sind auf die Handelsakademie ausgerichtet / *Освітні стандарти в предметі «Підприємництво та менеджмент» орієнтовані на комерційну академію*
- Fächerübergreifende Bildungsstandards, die neben fachlichen Inhalten auch soziale und personale Kompetenzen definieren / *Міжпредметні освітні стандарти, які окрім фахового змісту визначають соціальні та особистісні компетентності*

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

LEHREN
LERNEN

WIRTSCHAFTS
PÄDAGOGIK WIEN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

Beispiel:
Entrepreneurship und Management NAK - **Inhaltsdimension:** /
Приклад:
Підприємництво та менеджмент - змістовий вимір

- 1. Persönliche/soziale Kompetenzen
- 2. Arbeitstechniken
- 3. Unternehmensumfeld
- 4. Entrepreneurship
- 5. Management
- 6. Leistungserstellung und -verwertung
- 7. Personalmanagement
- 8. Finanzierung und Investition
- 9. Unternehmensrechnung

1. *Особистісні / соціальні компетентності*
2. *Техніка роботи*
3. *Ділове середовище*
4. *Підприємництво*
5. *Управління*
6. *Виробнича діяльність та її оцінка*
7. *Управління людськими ресурсами*
8. *Фінансування та інвестиції*
9. *Корпоративний облік*

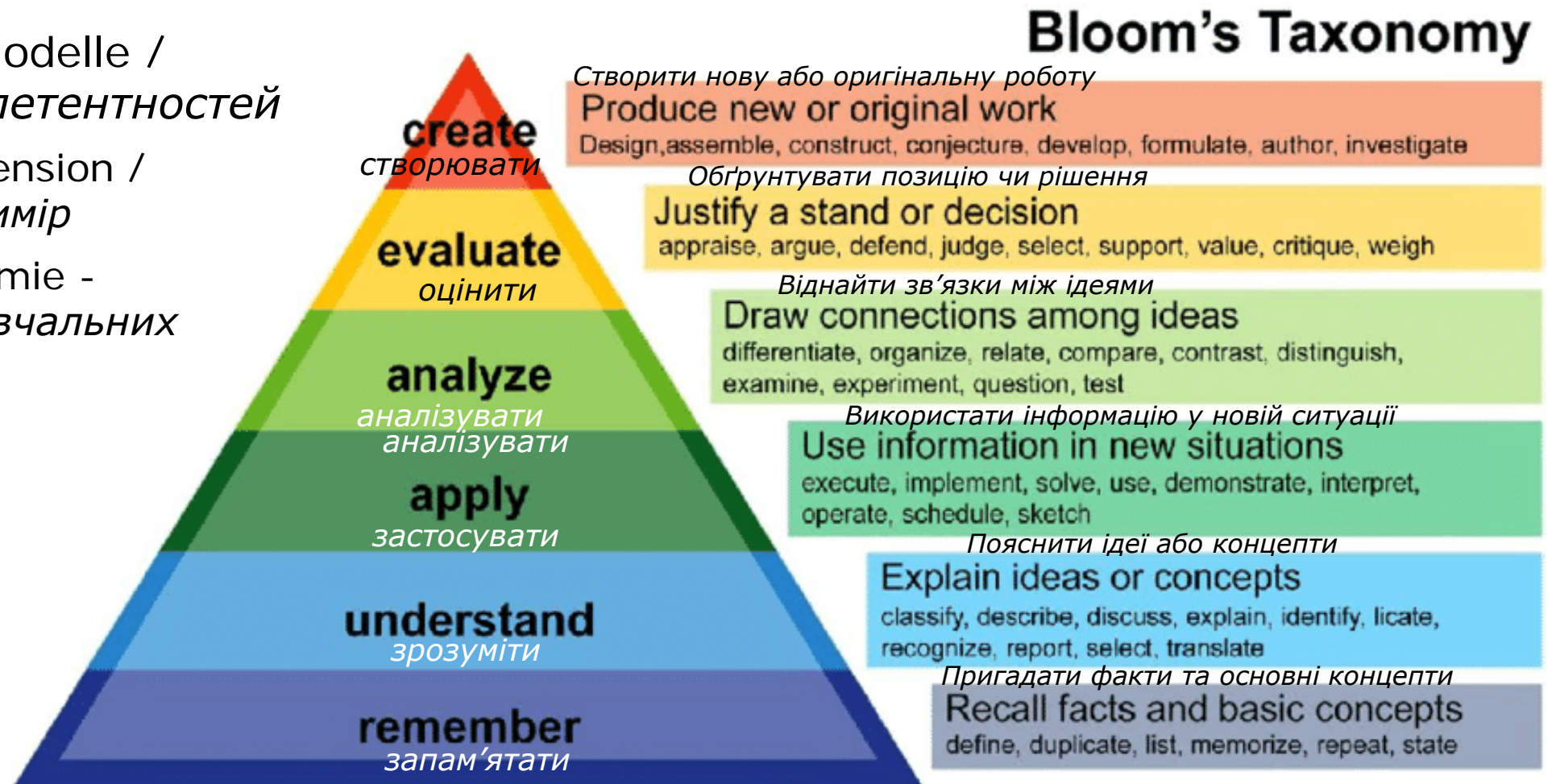

Handlungsdimension – Lernzieltaxonomie / *Діяльнісний вимір – таксономія навчальних цілей*

- A – Wiedergeben
- B – Verstehen
- C – Anwenden
- D - Analysieren und Interpretieren
- E - Entwickeln
- *A – відтворити*
- *B – розуміти*
- *B – застосовувати*
- *Г – аналізувати та інтерпретувати*
- *E – створювати*

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

- Kompetenzmodelle /
Модель компетентностей
- Handlungsdimension /
Діяльнісний вимір
- Lernzieltaxonomie -
таксономія навчальних цілей

Beispiel für einen Bildungsstandard des Kompetenzmodells Entrepreneurship und Management HAK/ Приклад для освітнього стандарту моделі компетентностей з підприємництва та менеджменту

• Inhaltsdimension:	8. Finanzierung und Investition
8.1 Investitionsentscheidung	• <i>Змістовий вимір:</i> 8. Фінанси та інвестиції
8.1. Інвестиційні рішення
• Handlungsdimension:	D: Analysieren und Interpretieren	• <i>Діяльнісний вимір:</i> Г: аналізувати та інтерпретувати
• Bildungsstandard:	8.1 D: Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren können	• <i>Освітній стандарт:</i> 8.1 Г: уміти приймати інвестиційні рішення та обґрунтовувати їх

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

Kompetenzmodell und Beispiele der AG Entrepreneurship und Management HAK

- Die grauen Punkte symbolisieren die Deskriptoren - klicken Sie darauf, um zu den Beispielen zu gelangen
- Die blauen Punkte symbolisieren Beispiele in einer Unterkategorie - klicken Sie darauf, um die nächste Ebene zu öffnen

Змістовий вимір
Inhaltsdimension

Handlungsdimension
Діяльнісний вимір

	A Wiedergeben A Відтворити	B Verstehen Б Розуміти	C Anwenden В Застосовувати	D Analysieren und Interpretieren Г Аналізувати та інтерпретувати	E Entwickeln Е Створювати
1. Persönliche/soziale Kompetenzen / Особистісні та соціальні компетентності			●	●	●
2. Arbeitstechniken / Техніка роботи			●	●	●
3. Unternehmensumfeld / Ділове середовище		●	●	●	
4. Entrepreneurship / Підприємництво			●	●	●
5. Management / Менеджмент			●	●	●
6. Leistungserstellung und -verwertung / Виробнича діяльність та її оцінка			●		
7. Personalmanagement / Управління людськими ресурсами		●		●	●
8. Finanzierung und Investition / Фінансування та інвестиції				●	
9. Unternehmensrechnung / Корпоративний облік			●	●	

Beispiel:
Entrepreneurship und Management HAK
Приклад:
Підприємництво та менеджмент

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

Inhaltsdimension Змістовий вимір	Handlungsdimension Діяльнісний вимір				
	A Wiedergeben Відтворити	B Verstehen Розуміти	C Anwenden Застосовувати	D Analysieren und Interpretieren Аналізувати та інтерпретувати	E Entwickeln Створювати
8. Finanzierung und Investition / 8. Фінансування та інвестиції					
8.1. Ich kann Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren. / 8.1. Я вмію приймати інвестиційні рішення та обґрунтовувати їх					
Beispiel: Beurteilung einer Rationalisierungsinvestition 1 für Modernisierung der Produktion 1					
Beispiel: Beurteilung einer Rationalisierungsinvestition 2 für Modernisierung der Produktion 2					
8.2. Ich kenne die wesentlichen Arten der Unternehmensfinanzierung und kann deren Vor- und Nachteile beurteilen. / 8.2. Я знаю основні типи фінансування підприємства та можу оцінити переваги та недоліки кожного					
Beispiel: Unternehmensfinanzierung / Beispiel: Фінансування підприємства					
8.3. Ich kann Finanzierungsentscheidungen treffen und argumentieren. / 8.3. Я вмію приймати фінансові рішення та обґрунтовувати їх					
Beispiel: Finanzierungsentscheidung / Beispiel: Фінансове рішення					
8.4. Ich kann Finanzpläne erstellen und interpretieren. / 8.4. Я вмію створювати та інтерпретувати фінансові плани					
Beispiel: Erstellung und Interpretation eines Finanzplans / Beispiel: Створення та інтерпретація фінансового плану					
Beispiel: Finanzplan Krepis Wäschehandel / Beispiel: Фінансовий план підприємства Крепс					
Beispiel: Finanzplanung / Beispiel: Фінансове планування					

Beispiel:
Entrepreneurship und Management NAK
Приклад:
Підприємництво та менеджмент

Standards in vocational education in Austria / Стандарти в професійній освіті в Австрії

Beispiel: Beurteilung einer Rationalisierungsinvestition /

Приклад: Оцінка інвестицій для модернізації виробництва

- Durchführung einer **statischen Kostenvergleichsrechnung** /Проведення **статистичного порівняльного розрахунку витрат**
- **Bildungsziel:** Der/die SchülerIn kann Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren./
Освітня ціль: учні можуть приймати інвестиційні рішення та обґрунтовувати їх

Beispiel:
 Entrepreneurship
 und Management
 HAK
Приклад:
 Підприємництво та
 менеджмент

HAK-spezifische Bildungsstandards für Entrepreneurship und Management
Unterrichtsbeispiel 1 zum Deskriptor EMB-D-1
Ich kann Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren.

Quelle	Eigenentwicklung
Titel der Aufgabe	Beurteilung einer Rationalisierungsinvestition
Fachbereich	Finanzrechnung und Investition
Fachziele	Trifft unternehmerische Entscheidungen
Relevanz/Deskriptor	EMB-D-1 Ich kann Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren.
Zeitraum, Länge (Wörter)	30 Minuten
Material- und Medienbedarf	Taschenrechner oder PC mit Excel
Besondere Bemerkungen, Hinweise zur Durchführung	—
Verknüpfung mit persönlichen und sozialen Kompetenzen sowie Arbeitsstrategien	Das Unterrichtsbeispiel ist auch zur Konkretisierung folgender Deskriptoren geeignet: • EMB-D-1 Ich kann fachspezifische Informationen beschaffen, bewerten, vernetzen, verarbeiten und nachvollziehbar dokumentieren.

HAK-spezifische Bildungsstandards für Entrepreneurship und Management
Unterrichtsbeispiel 1 zum Deskriptor EMB-D-1
Ich kann Investitionsentscheidungen treffen und argumentieren.

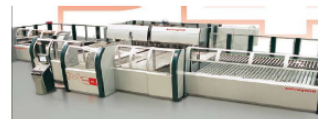
Ausgangssituation

Das Unternehmen ConAtr GmbH erzeugt Klima- und Lüftungsanlagen für Industriegebäude, Wohnbauten und Geschäftskläne. Starkes Umsatzwachstum des Unternehmens hat dazu geführt, dass der Produktionsbereich Metallbearbeitung stark überlastet ist, und das Absatzprogramm nur noch mit Zukunft von Kapazität in einem benachbarten Unternehmen erfüllt werden kann. Die (hohen) Umsatzszenarien für die nächsten Jahre veranlassen das Management dazu, den Ausbau der Kapazität bzw. die Rationalisierung der Metallbearbeitung in Erwägung zu ziehen. Ein Expertenteam aus den Bereichen Produktion, Technik und Controlling erarbeitet einen Vorschlag für drei mögliche Investitionsalternativen, für die auch entsprechende Angebote eingeholt wurden.

Variante A: Ersatz der drei alten und sehr störungsanfälligen Kantabänke durch ein neueres aber technologisch veraltetes Modell. Dies würde über die Kapazitätssubstitution kaum entschärfen. Investitionssumme: ca. € 150.000 für die drei neuen Kantabänke. Nutzungsdauer: 8 Jahre.

Variante B: Ersatz der Kantabänke durch einen Kantautomat. Der Kantautomat würde zu erheblichen Einsparungspotenzialen führen, wieweil sich dadurch die gesamte Metallbearbeitung flexibler und schneller (kürzere Prozesszeiten, keine Nacharbeit). Investitionssumme für einen Kantautomat: ca. € 472.000. Nutzungsdauer: 6 Jahre.

Variante C: Ersatz der Kantabänke durch einen Kantautomat mit automatischer Bedienung. Diese Variante entspricht weitgehend der Variante B, durch die automatische Bedienbarkeit könnten die Prozesszeiten aber nochmals verkürzt werden. Investitionssumme: ca. € 618.000. Nutzungsdauer: 6 Jahre.

Das Expertenteam hat folgende **Einsparungspotenziale** (pro Jahr gegenüber der jetzigen Situation) ermittelt:

Variante A: Der Ersatz der alten Kantabänke durch drei neue führt zum Wegfall der erheblichen Reparaturkosten von jährlich € 20.000. Weitere Einsparungen sind nicht

Aufgabenstellung + Lösung / Завдання та рішення
https://bildungsstandards.qibb.at/show_single_bspv2?id=287266

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Day 2: Standards in vocational teacher education in Austria / *Стандарти в професійній підготовці викладачів ПТО в Австрії*

WU

WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

Wie trägt die Lehrerbildung dazu bei, die Bildungsziele zu erreichen?

/ Яку роль відіграє підготовка викладачів для досягнення освітніх цілей?

- Universitäten können in der Lehrerbildung sehr autonom agieren (sehr viel Freiheit in der Umsetzung in den einzelnen Lehrveranstaltungen) / *Університети можуть діяти дуже автономно у професійній підготовці майбутніх педагогів (дуже багато свободи в проведенні окремих навчальних курсів)*
- Basis: Studienplan mit Qualifikationszielen / *Основа: Навчальний план з кваліфікаційними цілями*
- Die Lehrgänge (z.B. Masterstudium Wirtschaftspädagogik der WU Wien) haben ein Interesse daran, dass die Ausbildung möglichst gut auf die Lehrpläne und die Bildungsstandards in der Schule abgestimmt sind / *Освітні програми (наприклад, магістерська програма «Економічна та бізнес освіта» Віденського університету (еквівалент українській «Професійна освіта. Економіка») зацікавлені в тому, щоб підготовка максимально відповідала навчальним планам та освітнім стандартам закладів професійної освіти.*

WU: Rechtliche Vorgaben in den Studienplänen *ВУ: Правові вимоги до освітніх програм*

- Beispiel aus dem [Studienplan Wipäd](#) /
Приклад з освітньої програми «[Професійна освіта. Економіка](#)»
- „Um das Qualifikationsprofil zu realisieren, werden folgende Kompetenzen vermittelt:
[...] Fähigkeit zur Gestaltung von Lehr-Lern-Prozessen fachwissenschaftlicher Inhalte
(Betriebswirtschaftslehre, Volkswirtschaftslehre und Wirtschaftsinformatik) im schulischen und
betrieblichen Kontext [...]“
*Для реалізації кваліфікаційного профілю мають бути сформовані наступні компетентності: «[...]
Уміння організації навчального процесу та викладання фахового змісту (економіка підприємства,
(політична) економіка та економічна інформатика в шкільному та виробничому контексті [...]»*

Umsetzung in der Lehre / *Реалізація у викладанні*

LV-LeiterInnen formulieren Syllabi für ihre Lehrveranstaltungen,
in denen die Lernziele angeführt sind, z.B.:

*Викладачі формулюють навчальні плани для своїх курсів, в яких навчальні цілі вказані,
наприклад*

- **Wipäd I: / Професійна та економічна освіта I:**

Die Studierenden sollen die Fähigkeit erwerben, die potentielle Lernwirksamkeit didaktischer Gestaltungsoptionen aus lerntheoretischer Sicht zu beurteilen. /

Студенти повинні здобути вміння оцінювати потенційну ефективність того чи іншого дизайну уроку з точки зору теорій навчання

Umsetzung in der Lehre / *Реалізація у викладанні*

LV-LeiterInnen formulieren Syllabi für ihre Lehrveranstaltungen,
in denen die Lernziele angeführt sind, z.B.:

Викладачі формулюють навчальні плани для своїх курсів, в яких навчальні цілі вказані, наприклад

• **Betriebliche Weiterbildung: / Підвищення кваліфікації на виробництві**

Die Studierenden sollen...
Студенти повинні...

- einen Überblick über die Ziele, Aufgaben und Organisation der betrieblichen Weiterbildung erhalten
- отримати уявлення про цілі, завдання та організацію підвищення кваліфікації на виробництві
- einen Einblick in die Zusammenhänge zwischen der betrieblichen Weiterbildung und weiteren Maßnahmen der Personalentwicklung gewinnen /
- отримати уявлення про зв'язки між підвищенням кваліфікації та подальшими заходами розвитку людського потенціалу персоналу
- die Gestaltung des Weiterbildungsmanagements und der Personalentwicklung in der Praxis kennen lernen.
- ознайомитися з дизайном управління підвищення кваліфікації та розвитком людського потенціалу персоналу на практиці

Umsetzung in der Lehre / *Реалізація у викладанні*

LV-LeiterInnen formulieren Syllabi für ihre Lehrveranstaltungen,
in denen die Lernziele angeführt sind, z.B.:

Викладачі формулюють навчальні плани для своїх курсів, в яких навчальні цілі вказані, наприклад

• **Internes Rechnungswesen: / Внутрішній бухгалтерський облік**

Die Studierenden sollen...

Студенти повинні...

- Konzepte und Methoden des internen Rechnungswesens bei der Lösung komplexer betriebswirtschaftlicher Probleme anwenden können
- *уміти використовувати концепти та методи внутрішнього бух.обліку для вирішення складних виробничих проблем*
- Lehrveranstaltungsdesigns zur Fallstudiendidaktik entwickeln können
- *уміти розробляти курси та заняття для дидактики на основі кейсів (практичних прикладів)*
- Fallstudien zum internen Rechnungswesen im Unterricht und in der Weiterbildung einsetzen können
- *уміти застосовувати практичні приклади (кейси) для занять з внутрішнього бух.обліку та у підвищенні кваліфікації*

Beispiel:

Didaktik der ABWL – Teilbereich Rechnungswesen /

Приклад:

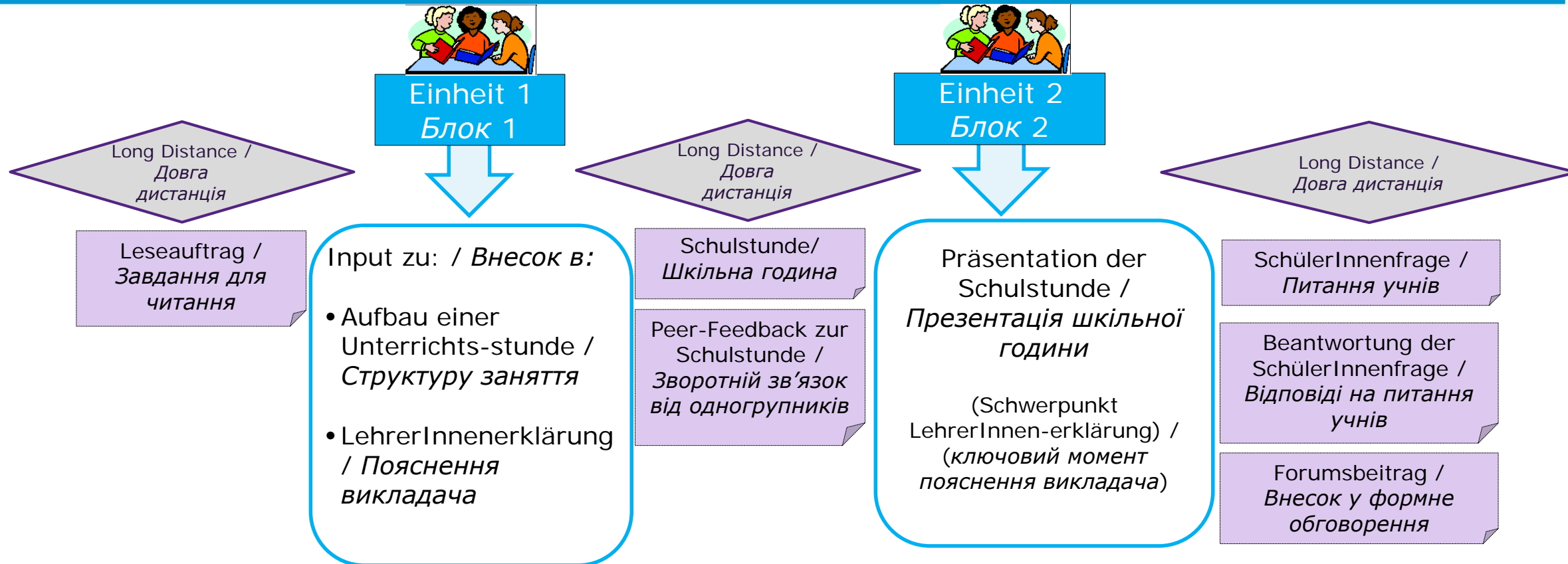
*Дидактика загальної економіки підприємства
(ABWL) – субдисципліна з бух.обліку*

- Lehrveranstaltung des Masterstudiums Wirtschaftspädagogik (Lehrerbildung) /
Курс з магістерської програми «Бізнес та економічна освіта» (український еквівалент «Професійна освіта. Економіка» (педагогічна освіта)
- Aufzeigen der didaktischen Perspektive /
Демонстрація дидактичної перспективи

Didaktik der ABWL I

Teil Rechnungswesen

Дидактика ABWL I

Ziel der Lehrveranstaltung: / *Мета курсу:*

TeilnehmerInnen sollen das Unterrichtsfach RW in den ersten drei Jahrgängen einer HAK inhaltlich und didaktisch souverän unterrichten können. / *Учасники повинні впевнено викладати з точки зору змісту та дидактики предмет бух.облік у перші три роки в комерційних академіях*

Doppelte Buchhaltung – eine Fähigkeit? /

Подвійна бухгалтерія – це одне вміння?

Meist benötigt man für unterschiedliche Tätigkeiten unterschiedliche Fähigkeiten /
Зазвичай для різних видів діяльності потрібні різні вміння

Fähigkeit „Buchen“: /
Здатність «вираховувати»:

Ausführen von konkreten Buchungen /
Проведення конкретних розрахунків

Fähigkeit „Bilanzverständnis“:

Interpretation von Bilanzen /
Інтерпретація балансового звіту

Buchen können / *вміти розраховувати*
≠
Verständnis / *розуміння*

aber / *але*

mit Verständnis für die Bilanz können neue Buchungen „hergeleitet“ werden /
розуміючи балансовий звіт, можна здійснити нові розрахунки

Fähigkeiten im Bereich Rechnungswesen, Koppeler (2012)
Faktorenanalyse

Standards in vocational teacher education in Austria

Стандарти в професійній підготовці викладачів ПТО в Австрії

Fallstudie 1: / Приклад (кейс) 1: Doppelte Buchhaltung - Modeboutique Подвійний облік - модебутік

1. Einleitende Worte

Die folgende Fallstudie stellt eine Einführung in die Grundlagen der doppelten Buchhaltung dar. Die Inhalte werden anhand des Unternehmens von Hanna Pichlberg, die eine Modeboutique betreibt, dargestellt. Zusätzlich zu diesem praxisnahen Beispiel finden sich auch theoretische Erklärungen anhand derer die Grundlagen der doppelten Buchhaltung erläutert werden. Das Fallbeispiel ist so konzipiert, dass das für Lernende ohne Vorwissen in diesem Bereich geeignet ist, sowohl für SchülerInnen als auch für Studierende. Die Inhalte können entweder gemeinsam mit einer Lehrperson oder auch im Selbststudium erarbeitet werden.

Hinweis: Es handelt sich hierbei lediglich um eine Plan-Bilanz und Plan-GuV mit den geplanten Werten. Daher und aufgrund der unterschiedlichen steuerlichen Bestimmungen in den einzelnen Ländern, wird die Umsatzsteuer außer Acht gelassen. Es werden daher immer die Netto-Beträge angenommen.

2. Das Unternehmen

Hanna Pichlberg ist Absolventin einer Berufsbildenden Höheren Schule und möchte sich nach ihrer Matura selbstständig machen. Sie war stets sehr modebewusst und immer an den neuesten Bekleidungstrends interessiert. Im Frühjahr 2015 nimmt sie endlich ihren Mut zusammen und möchte auf der Mariahilfer Straße in Wien ihre eigene Modeboutique eröffnen. Sie hat schnell ein passendes Geschäftslokal gefunden, um ihren hippen Laden „Stilfabrik“ zu eröffnen. Sie möchte mit ihrer Boutique vor allem trendbewusste junge Menschen ansprechen. Zusätzlich zu Bekleidung möchte sie außerdem die passenden Accessoires sowie trendige Schuhe anbieten. Ihr Laden besteht aus einem Verkaufsraum sowie einem kleinen Nebenraum, in dem sie ihr Büro einrichten möchte, um alle Verwaltungsangelegenheiten sowie die Buchhaltung für den Laden zu übernehmen.

Um überhaupt eröffnen zu können, muss Hanna erst einige größere Anschaffungen tätigen. Sie benötigt für die Einrichtung des Verkaufsraums Regale. Diese kosten insgesamt € 15.000,00. Außerdem benötigt sie für die Erstellung von Rechnungen noch einen Computer, der sie € 1.000,00 kostet. Um all diese Anschaffungen zu tätigen löst Hanna ihr privates Sparbuch auf. Um das restliche Kapital zu beschaffen nimmt Hanna einen Kredit bei ihrer Hausbank in Höhe von € 10.000,00 auf. € 6.000,00 legt sie nach Zahlung aller Rechnungen auf ihr Geschäftsbankkonto, die restlichen € 700,00 in die Kassa.

Nachdem alles erledigt ist und die Geschäftseröffnung kurz bevor steht, fragt sich Hanna: „Wie reich bin ich denn nun als Unternehmerin tatsächlich?“

Die Finanzbuchhaltung („Doppelte Buchhaltung“) beschäftigt sich mit zwei Grundfragen, die für den/die Unternehmerin von Bedeutung sind. Die erste bedeutende Frage ist:

1) Wie reich ist das Unternehmen zu einem bestimmten Zeitpunkt?

Fallstudie 1: / Приклад (кейс) 1: Rabatt – GreenBike Скидка - грінбайк

GreenBike OG

Die Greenbike OG ist ein umweltbewusstes und fortschrittliches Unternehmen. Das Unternehmen handelt mit Sportartikeln aller Art und möchte nun auch den Trend der umweltfreundlichen Elektrobikes unterstützen. Die Greenbike OG führt eine doppelte Buchhaltung. Alle Wareneinkäufe werden direkt als Aufwand verbucht.

2800 Bank				3500 Umsatzsteuer			
Dat.	Text	Soll	Haben	Dat.	Text	Soll	Haben
	Div.	54.006,00			Div.		28.878,00

2700 Kassa				2500 Vorsteuer			
Dat.	Text	Soll	Haben	Dat.	Text	Soll	Haben
	Div.	15.714,40			Div.	9.577,07	

Dat.	Text	Soll	Haben	Dat.	Text	Soll	Haben

Buchungssätze:

Beispiel:

Didaktik der Volkswirtschaftslehre

Приклад:

Дидактика (політичної) економіки

- Lehrveranstaltung des Masterstudiums Wirtschaftspädagogik (Lehrerbildung) /
Курс з магістерської програми «Бізнес та економічна освіта» (український еквівалент «Професійна освіта. Економіка») (педагогічна освіта)
- Aufzeigen des Abstimmungsprozesses zwischen schulischen Standards und einer universitären Lehrveranstaltung /
Продемонструвати процес погодження між шкільними освітніми стандартами та університетською програмою підготовки педагогів для ПТО

LEHREN
LERNEN

WIRTSCHAFTS
PÄDAGOGIK
WIEN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

Relevanz der Lehrpläne und Bildungsstandards für die Konzeption der Lehrveranstaltungen an der Uni / Важливість навчальних планів та освітніх стандартів закладів проф. освіти для створення концепції навчальних курсів в університеті

- *Bei fachdidaktischen Lehrveranstaltung spielen die Bildungsstandards der Unterrichtsgegenstände an den Schulen eine wichtige Rolle / У дидактичних курсах освітні стандарти предметів у закладах професійної освіти відіграють важливу роль*
- *Es braucht daher eine Abstimmung zwischen den Vorgaben des Systems Schule und der Umsetzung in der Lehrerausbildung / Тому необхідно узгоджувати вимоги системи закладів (професійної) шкільної освіти та їх впровадження у підготовку майбутніх педагогів*
- **Wichtig:** Lehrbeauftragte der Universität sind regelmäßig als Expert/inn/en an der Weiterentwicklung der Lehrpläne und der Erstellung der Bildungsstandards beteiligt und zudem als Schulbuchautoren tätig / **Важливо:** викладачі університету регулярно залучаються як експерти до подальшої розробки навчальних програм та створення освітніх стандартів, а також працюють авторами підручників для шкіл;
- *Eine gesetzliche Vorschrift zur Beteiligung der Universitäten gibt es aber nicht! / Однак законодавчі вимоги до участі університетів відсутні!*

Lehrveranstaltung: Didaktik der Volkswirtschaftslehre /

Курс: дидактика (політичної) економіки

- **Umfang:** 6 Einheiten / [4 ECTS] /

Обсяг: 6 одиниць/ [4 ECTS]

- **Ziel:** Vorbereitung auf den Unterricht im Gegenstand Volkswirtschaftslehre in der Handelsakademie sowie für den volkswirtschaftlichen Unterricht an anderen wirtschaftlichen Schulen /

Мета: підготовка до викладання (політичної) економіки в комерційній академії, а також до викладання цієї дисципліни в інших школах комерційного профілю.

The screenshot shows the WU MyLearn interface. On the left is a navigation menu with options: Home, Informieren, Syllabus, Kalender, FAQs, Ankündigungen, Notenbuch, Lernen & Üben (highlighted), Lernaktivitäten, Unterlagen, Dateiablage, and Kommunikation. The main content area shows a message: 'Diese Community ist archiviert. Als Administrator/in können Sie die Community und Lernmaterialien weiterverwalten.' Below this is the course title '1569 - Didaktik der Volkswirtschaftslehre' and 'Didaktik der Volkswirtschaftslehre'. A welcome message reads: 'Herzlich Willkommen in der Didaktik der Volkswirtschaftslehre'. A banner image shows four students sitting on grass. Below the banner are three text boxes: 'Volkswirtschaftlichen Unterricht erfolgreich gestalten.', 'Methodische Kompetenz erweitern', and 'Fachdidaktische Materialien und Medien zu VWL-Themen analysieren'.

**Lehrveranstaltung: Didaktik der Volkswirtschaftslehre /
Курс: дидактика (політичної) економіки**

• **Leistungen und Zusammensetzung der Note : /
Досягнення та зв'язок з оцінкою**

- Fachliche Einstiegsprüfung vor der ersten Einheit 35 Punkte /
Вступний іспит з фаху перед першим блоком: 35 пунктів
- Aktive Mitarbeit während der Lehrveranstaltung (inkludiert zB die fundierte Rückmeldung zu einer fremden Lernkontrolle); 10 Punkte /
Активна робота під час курсу (включаючи напр. обґрунтований фідбек щодо проведення контролю знань іншим студентом)
- Erstellung einer Lernkontrolle (in der Gruppe); 15 Punkte /
Створення контролю знань та досягнень (в групі): 15 пунктів
- Erstellung eines Unterrichtskonzepts (in der Gruppe); 20 Punkte /
Створення концепту заняття (в групі): 20 пунктів
- Fachdidaktische Einzelleistung; 20 Punkte /
Індивідуальна предметно-дидактична робота: 20 пунктів

The screenshot shows the WU MyLearn interface. On the left is a navigation menu with options: Home, Informieren, Syllabus, Kalender, FAQs, Ankündigungen, Notenbuch, Lernen & Üben (highlighted), Lernaktivitäten, Unterlagen, Dateiablage, and Kommunikation. The main content area shows a message: 'Diese Community ist archiviert. Als Administrator/in können Sie die Community und Lernmaterialien weiterverwalten.' Below this is the course title '1569 - Didaktik der Volkswirtschaftslehre' and 'Didaktik der Volkswirtschaftslehre'. A welcome message reads: 'Herzlich Willkommen in der Didaktik der Volkswirtschaftslehre'. A large image shows four students sitting on the grass. Below the image are three text boxes: 'Volkswirtschaftlichen Unterricht erfolgreich gestalten.', 'Methodische Kompetenz erweitern', and 'Fachdidaktische Materialien und Medien zu VWL-Themen analysieren'.

Abstimmung zwischen Schule und VTE in mehreren Schritten/ Погодження між професійною школою та системою підготовки педагогів в декількох кроках

1. Schritt 1: Rechtliche Grundlagen der Schule: /

Крок 1: Правові основи школи

- Für welche Gegenstände in der Schule bereitet die Lehrveranstaltung vor? / *До яких предметів у школі готує це курс?*
- Welche Lehrpläne/Bildungsstandards gibt es? / *Які навчальні плани та освітні стандарти існують?*

2. Schritt 2: Klärung der Relevanz der Lehrpläne und Bildungsstandards für die Lehrveranstaltung /

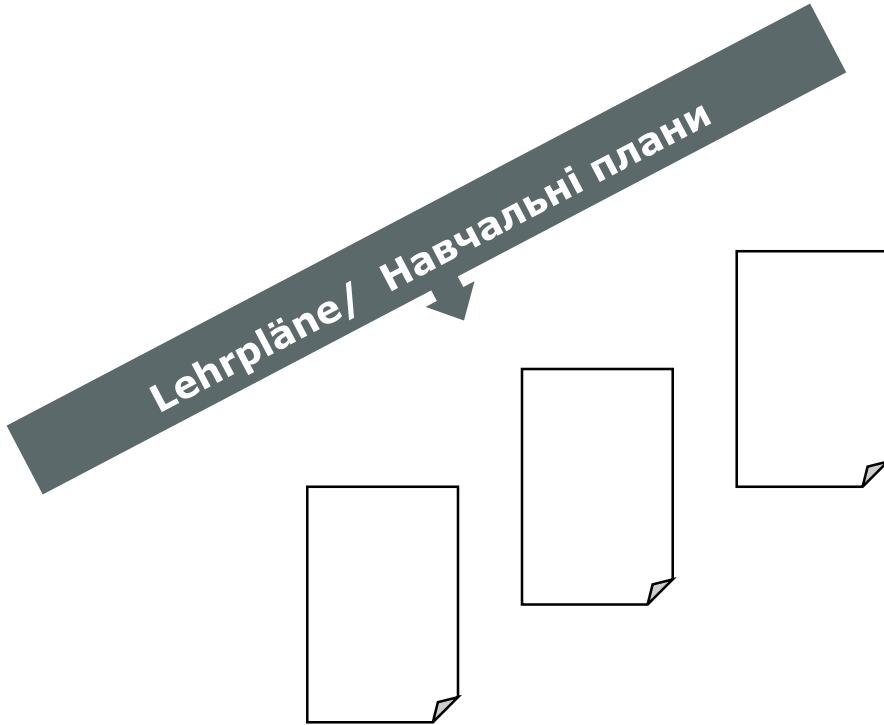
Крок 2: Визначення доцільності курсу навчальним планам та освітнім стандартам

- a) In Bezug auf die Inhalte / *щодо змісту*
- b) In Bezug auf die Methodik und Fachdidaktik / *щодо методики та предметної дидактики*

3. Schritt 3: Formulierung von Lernergebnissen (Learning-Outcomes) für die Lehrveranstaltung /

Крок 3: формулювання результатів (*Learning-Outcomes*) навчання для курсу

Schritt 1: Rechtliche Grundlagen der Schule / *Правові основи школи*

Relevante Gegenstände in verschiedenen berufsbildenden Schulen: / *Відповідні предмети у різних закладах професійної освіти*

- Unterrichtsfächer "Betriebswirtschaft" in der HAK, / *предмети «Економіка підприємств» в комерційній академії*
- "Betriebswirtschaft, Wirtschaftliches Rechnen und Rechnungswesen" (BWRR) und / *«Економіка підприємств, економічний розрахунок та бух.облік» і*
- "Betriebswirtschaftliche Übungen" (BWUB) in der HAS sowie / *«Економічні вправи» в професійній комерційній школі*
- „Betriebswirtschaft und Projektmanagement“ in der HLW / *«Економіка підприємств та проєктний менеджмент» в професійній школі туризму*

Schritt 1: Rechtliche Grundlagen der Schule / Правові основи школи

Lehrplan / Навчальний план

Bildungsstandards / Освітні стандарти

3.7 Volkswirtschaft

Inhaltsdimension / Змістовий вимір

Handlungsdimension / Діяльнісний вимір

Didaktische Grundsätze:

Eine zentrale Stellung nimmt die Stärkung der Europakompetenz ein. Ein besonderes Augenmerk ist auf die Informationen zu legen.

Die Entwicklung einer eigenen Position zu unterschiedlichen ökonomischen Fragestellungen mit entsprechenden Begründungen im Rahmen von Debatten ist zu fördern.

Mit Hilfe komplexer Methoden (Szenario-Methode, Rollenspiel usw.) sind Nachhaltigkeit, Entrepreneurship und eine positive Einstellung zur Mitgestaltung der Zivilgesellschaft und Wirtschaft bei den Schülerinnen und Schülern aufzubauen.

V. Jahrgang – Kompetenzmodul 9:

9. Semester:

Bildungs- und Lehraufgabe:

Die Schülerinnen und Schüler können im

Bereich Grundlegende Fragestellungen der Volkswirtschaft

ОПИСАТИ

- die zentralen Aufgaben und die Teilgebiete der Volkswirtschaftslehre beschreiben,
- die Bedeutung von Modellen – für die Erklärung komplexer wirtschaftlicher Zusammenhänge – erläutern, ОЗВУЧИТИ
- volkswirtschaftliche Größen erklären, ПОЯСНИТИ

Bereich Wirtschaftstheorien und Wirtschaftssysteme

- die unterschiedlichen marktwirtschaftlichen Systeme im Spektrum zwischen freier und ökosozialer Marktwirtschaft vergleichen, ПОРІВНЯТИ, ОЗВУЧИТИ
- die spezifischen Merkmale der österreichischen Wirtschaftsordnung erläutern, ПОЯСНИТИ
- die Träger, Ziele und Aufgabenfelder der Wirtschaftspolitik erklären und Handlungsmöglichkeiten des Einzelnen anhand von Beispielen vorstellen.

Kompetenzmodell und Beispiele der AG Volkswirtschaft HAK

- Die grauen Punkte symbolisieren die Deskriptoren - klicken Sie darauf, um zu den Beispielen zu gelangen
- Die blauen Punkte symbolisieren Beispiele in einer Unterkategorie - klicken Sie darauf, um die nächste Ebene zu öffnen

Змістовий вимір

Inhaltsdimension

- WV1. Grundlegende Fragestellungen der Volkswirtschaft
- WV2. Wirtschaftstheorien und Wirtschaftssysteme
- WV3. Markt und Preisbildung
- WV4. Wohlstand und Lebensqualität
- WV5. Arbeit und Soziales
- WV6. Geld und Finanzwirtschaft
- WV7. Konjunktur und Budget
- WV8. Europäische Wirtschaft
- WV9. Internationale Wirtschaft

Handlungsdimension / Діяльнісний вимір

	A Wiedergeben A Відтворити	B Verstehen B Розуміти	C Anwenden C Застосовувати	D Analysieren und Interpretieren D Г Аналізувати та інтерпретувати	E Entwickeln E Створювати
WV1				●	
WV2			●		
WV3				●	
WV4			●	●	
WV5		●	●		
WV6			●		
WV7			●	●	
WV8			●		
WV9		●			

Kompetenzmodell und Beispiele der AG Volkswirtschaft HAK *Модель компетентностей і прикладів для предмету «Економіка» в комерційній академії*

Змістовий вимір

Inhaltsdimension

- + VW1. Grundlegende Fragestellungen der Volkswirtschaft
- + VW2. Wirtschaftstheorien und Wirtschaftssysteme
- + VW3. Markt und Preisbildung
- + VW4. Wohlstand und Lebensqualität
- + VW5. Arbeit und Soziales
- + VW6. Geld und Finanzwirtschaft
- + VW7. Konjunktur und Budget
- + VW8. Europäische Wirtschaft
- + VW9. Internationale Wirtschaft

« Діяльнісний вимір
Handlungsdimension

	A Wiedergeben <i>A Відтворити</i>	B Verstehen <i>B Розуміти</i>	C Anwenden <i>C Застосовувати</i>	D Analysieren und Interpretieren	E Entwickeln <i>E Створювати</i>
<p>☐ VW5. Arbeit und Soziales</p> <p><i>E5. Работа та соціальне життя</i></p> <p>VW5.1. Ich kann die österreichische und die EU-Methode zur Berechnung der Arbeitslosenquote vergleichen.</p> <p>Beispiel: Methoden zur Berechnung der Arbeitslosigkeit unterscheiden und reflektieren</p> <p>VW5.2. Ich kann die Auswirkungen von Arbeitslosigkeit erläutern und aufzeigen, welche Gruppen besonders von Arbeitslosigkeit betroffen sind.</p> <p>Beispiel: Auswirkungen von Arbeitslosigkeit diskutieren</p> <p>VW5.3. Ich kann verschiedene Ursachen der Arbeitslosigkeit nennen und Möglichkeiten zu deren Bekämpfung beschreiben.</p> <p>Beispiel: Ursachen der Arbeitslosigkeit und Maßnahmen zu deren Bekämpfung</p>				<p><i>Аналізувати та інтерпретувати</i></p> <p><i>E5.1. Я можу порівняти австрійські та ЄС методи обрахування безробіття</i></p> <p>Приклад. Розрізняти та порівняти методи для обрахування безробіття</p> <p><i>E5.2. Я можу озвучити та продемонструвати вплив безробіття, до якого певні групи особливо вразливі</i></p> <p>Приклад. Обговорити вплив безробіття</p> <p><i>E5.3. Я можу назвати причини безробіття та описати можливості, як його побороти</i></p> <p>Приклад. Причини безробіття та заходи боротьби з ним</p>	

Schritt 2: Abstimmung des Lehrplans und der Bildungsstandards mit der Lehrveranstaltung/

Крок 2: погодження курсу навчальним планам та освітнім стандартам

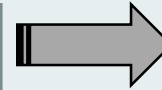
Schule / Школа

VTE / Підготовка викладачів для ПТО

Inhaltsdimension: / *Змістовий вимір*

Bereiche des Lehrplan / *Галузі навчального плану*

1. Grundlegende Fragestellungen der Volkswirtschaft / *Основні питання економіки*
2. Wirtschaftstheorie und Wirtschaftssysteme / *Економічна теорія та економічні системи*
3. Markt und Preisbildung / *Ринок та ціноутворення*
4. Arbeit und Soziales / *Робота та соціальне життя*
5. Geld und Finanzwirtschaft / *Гроші та фінанси*
6. Konjunktur und Budget / *Бізнес-цикл та бюджет*
7. Europäische Wirtschaft / *Європейська економіка*
8. Internationale Wirtschaft / *Міжнародна економіка*

(Beispiel – Didaktik der Volkswirtschaftslehre) / (Приклад – дидактика (політичної) економіки)

[Auszug aus dem Syllabus:] / *Витяг з навчального плану*

Inhalte der LV: / *Зміст курсу*

Die inhaltliche Auswahl der Themenfelder, die im Rahmen der LV behandelt werden, orientiert sich am Lehrplan der HAK, wobei der Schwerpunkt der ausgewählten Themenfelder im Bereich der Makroökonomik angesiedelt ist: / *Вибір змісту тем, які розглядаються в рамках курсу, орієнтується на навчальний план комерційної академії, при цьому фокус обраних тем знаходиться у галузі макроекономіки*

- Grundlagen der Geldtheorie und Geldpolitik / *Основи теорії грошей та грошова політика*
- Geldwertschwankungen (Phänomen „Inflation“) / *Коливання вартості грошей (феномен «інфляції»)*
- Währung und Währungspolitik (EWWU) / *Національна валюта та політика в галузі валюти*
- Beschäftigung und Arbeitslosigkeit / *Зайнятість та безробіття*
- Volkswirtschaftliche Gesamtrechnung und Zahlungsbilanz / *Національні рахунки та платіжний баланс*
- Konjunktur und Wirtschaftswachstum / *Бізнес-цикл та бюджет*
- Volkswirtschaftliche Modelle / *Моделі економіки*

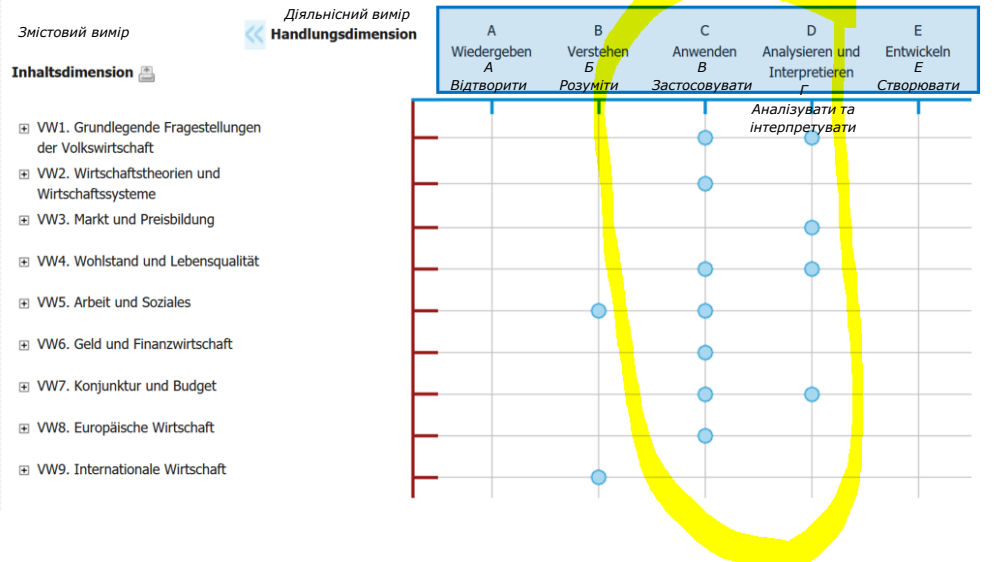
**Schritt 2: Abstimmung des Lehrplans und der Bildungsstandards mit der Lehrveranstaltung /
 Крок 2: Погодження курсу навчальним планам та освітнім стандартам**

Schule / Школа

VTE / Підготовка викладачів для ПТО

Handlungsdimension: / Діяльнісний вимір

Zielniveaus im Lehrplan und in den Bildungsstandards / Рівні цілей у навчальному плані та освітніх стандартах

(Beispiel: Didaktik der Volkswirtschaftslehre) / Приклад з дидактики (політичної) економіки

- Das Unterrichtsfach „Volkswirtschaftslehre“ verlangt von den Schüler/inne/n und Lehrpersonen die Fähigkeit zur kritischen Reflexion und ein tiefgehendes Fachwissen /Предмет «Економіка» вимагає від учнів та викладачів уміння критично рефлексувати та глибоких фахових знань
- Konsequenzen für die LV-Konzeption / Вплив на концепт курсу
 - Bedarf 1: Vermittlung von komplexen Methoden / Потреба 1: Передача та навчання складним методам
 - Bedarf 2: Vermittlung eines tiefgehendes Fachwissen vermitteln / Потреба 2: Передача та навчання глибоким фаховим знанням

Schritt 3: Formulierung von Lernergebnissen (Learning-Outcomes) für die Lehrveranstaltung /

Крок 3: Формулювання результатів навчання для курсу (дисципліни)

Schule / Школа

Inhaltsebene /
Змістовий вимір

Handlungsdimension
/ Діяльнісний вимір

VTE / Підготовка викладачів для ПТО

(Syllabus – Didaktik der Volkswirtschaftslehre) / (Навчальна програма – дидактика (політичної) економіки)

Lernergebnisse (Learning Outcomes): / Результати навчання

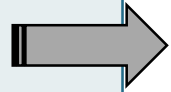
Die Studierenden sollen... /Студенти повинні

- **systematisch ausgewählte volkswirtschaftliche Inhalte** für die Unterrichtsfächer "Betriebswirtschaft" in der HAK, "Betriebswirtschaft, Wirtschaftliches Rechnen und Rechnungswesen" (BWRR) und "Betriebswirtschaftliche Übungen" (BWUB) in der HAS sowie „Betriebswirtschaft und Projektmanagement“ in der HLW **fachdidaktisch aufbereiten können.** / **вміти дидактично підготувати систематично відібрані матеріали з економіки** для дисциплін «Економіка підприємств» в комерційній академії, «Економіка підприємств, економічні розрахунки та бух.облік» в ХХХХ, а також «Економіка підприємств і проєктний менеджмент» в ХХХХ
- **aktuelle fachdidaktische Materialien und Medien zum Themenfeld Volkswirtschaft** auf ihre Einsetzbarkeit im Unterrichtsfach „Volkswirtschaft“ **analysieren und adaptieren können** / **вміти аналізувати та адаптувати сучасні дидактичні матеріали з фаху та медіа з галузі економіки** щодо їхньої придатності для використання у викладанні дисципліни «Економіка»
- die **methodischen Kompetenzen vor allem im Hinblick auf komplexe Methoden**, die sich bevorzugt an volkswirtschaftlichen Problemstellungen **durch Erprobung und Erstellung von Unterrichtskonzepten erweitern** / **розширювати та вдосконалювати методичні компететності з урахуванням складних методів**, які базуються на економічних питаннях, шляхом створення концептів занять та їхнього випробування.

Schritt 3: Formulierung von Lernergebnissen (Learning-Outcomes) für die Lehrveranstaltung /

Крок 3: Формулювання результатів навчання для курсу (дисципліни)

Schule / Школа

**Inhaltsebene /
Змістовий вимір**

**Handlungsdimension
/ Діяльнісний вимір**

VTE / Підготовка викладачів для ПТО

(Syllabus – Didaktik der Volkswirtschaftslehre) / (Навчальна програма – дидактика (політичної) економіки)

Lehr-/Lerndesign: / Дизайн навчання та викладання

- Vorstellung diverser Themenfelder – anhand ausgewählter didaktischer Unterrichtsmaterialien – durch den LV-Leiter / Презентація керівниками курсу різних предметних областей - з використанням вибраних дидактичних навчальних матеріалів
- Kritische Beurteilung und Verbesserung bestehender didaktischer Materialien und Medien durch die LV-Teilnehmerinnen/ Критична оцінка та вдосконалення наявних дидактичних матеріалів та засобів комунікації учасниками курсу
- Entwicklung und teilweise Vorstellung didaktischer Materialien in Einzel- und Gruppenarbeit durch die LV-Teilnehmerinnen/ Розробка та часткова презентація дидактичних матеріалів в індивідуальній та груповій роботі учасниками курсу

Danke für Ihre Aufmerksamkeit!
Дякуємо за увагу!

Zeit für Fragen!
Час для запитань!

ao.Univ.Prof. Richard Fortmüller / Професор, доктор Ріхард Фортмюлер
+43 1 31336 4631
Email: richard.fortmueller@wu.ac.at

Rosanna Steininger MSc (WU) / Розанна Штайнінгер MSc
+43 1 31336 5892
Email: rosanna.steiningering@wu.ac.at

